

Dato: 30 aug 2025

Ref: HK 25/07791

Til: Direktoratet for høyere utdanning og kompetanse
post@hkdir.no

Forslag til ny forskrift om nasjonal retningslinje for sykepleierutdanning – Høringsinnspill fra Senior Norge

Direktoratet for høyere utdanning og kompetanse har sendt forskrift om nasjonale retningslinjer for sykepleierutdanning på høring. Forskriften skal erstatte forskrift 15. mars 2019 nr. 412 om nasjonal retningslinje for sykepleierutdanning, som har vært gjeldende fra og med opptak til studieåret 2020–2021. Høringsfristen er 05.09.2025

Hensikten med styringssystemet (RETHOS) er å sørge for at utdanningene er framtidsrettet og i tråd med tjenestenes kompetansebehov og brukernes behov. Senior Norge merker seg spesielt oppfordringen om særlig å vurdere om innholdet i retningslinjene er i tråd med tjenestenes kompetansebehov og brukernes behov.

Kommentarer og merknader

Faglig ledelse og ledelse – generelle kommentarer

Senior Norge vil absolutt støtte forskriften i at ledelse bør være et gjennomgående tema i utdanningen. Formålet med utdanningen avspeiler imidlertid ikke dette. HK-direktøren spør om grunnutdanningen dermed er godt nok tilpasset utdanningens omfang og nivå.

Senior Norges syn er at det vil grunnutdanningen neppe være om ikke dette tilrettelegges på en synlig måte i forskriften. Hele studieperioden må ha et perspektiv på å utvikle studentene som ledere. Teoretisk innføring i ledelse, bearbeiding av teorien til forståelse for dernest anvende faglige ledelse i praksis, vil være særlig viktig.

Våre sykepleiere vil stå ovenfor svært kompliserte arbeidsforhold de kommende ti-år. Kravene til faglig innsikt hos våre sykepleiere vil stadig bli skjerpet. Krav for tilrettelegging av tverrfaglig samarbeid og utnyttelse av marginale ressurser for å kunne oppnå tilfredsstillende resultater ovenfor pasienter og med medarbeidere, øker kravene til godt lederskap. Det fordrer uten tvil, godt utdannede ledere med solid faglig bakgrunn.

Uten å knytte kommentarene opp i kapitler, **ser Senior Norge at studieplanene vektlegger veiledning**. Dette er svært viktig. Kandidaten bør oppøves til å ta imot veiledning, trenes i å bearbeide slike tilbakemeldinger og dernest anvende fremlagte vurderinger til å forbedre eget arbeid.

Sykepleierutdanningen er så heldig at studiets oppbygging omfatter minst en tredel teori og en praksis utdanning som utgjør minst halvparten praksis. Forutsetningen for å kunne gi/ta veiledning er dermed godt til stede. Virksom og god veiledning forutsetter imidlertid godt skolerte veiledere som tydeligvis utdanningsinstitusjonen selv må få trent opp. Godt samarbeid mellom utdanningene og praksisstedene er en viktig forutsetning for å lykkes. Kvalitet i oppfølgingsarbeidene vil nok variere, men en viktig del av studiene må ikke oppgis av den grunn. Veiledningsopplegg synes dermed å være viktige å få inn i forskriften.

Sykepleierutdanningen vil under disse forutsetningene kunne ha ledere som utøver sitt arbeid gjennom faglig ledelse.

Mer spesielt rettede kommentarer

Senior Norge mener også at opptrening i samtaler med barn er ferdighet og bør ikke få noen plass i utdanningen på dette nivået.

Samenes status som urfolk og deres rettigheter trekkes spesielt frem i forskriften. Det vil vel være naturlig å bruke – «samer og andre minoriteter» som et gjennomgående begrep. Alle minoritetsgrupper antas å ha samme behov for å få dekket sine spesielle kulturelt tilrettelagte tjenester.

§ 4: u.pkt f

I underpunkt k listes barn og unges særegne behov. Dette burde vel også komme litt bedre fram i underpunkt f: at det trengs **ferdigheter i behandling av eldre og deres aldersrelaterte sykdommer** som ofte opptrer samtidig med symptomer som ikke alltid regnes som typiske.

Sykepleien må også evne i et samarbeid med andre å få tilrettelagt videre oppfølging i form av høvelige hjelpemidler til gamle pleietrengende når dette er nødvendig.

§ 6 upkt a

Palliativ behandling kommer opp på to forskjellige steder. **Senior Norge etterlyser** kanskje den helhetlige oppfølgingen av både pasient og pårørende. Utøve sykepleie til «mennesker» synes kanskje noe utilstrekkelig som en beskrivelse i en palliativ fase.

§8: Senior Norge mener at «*helsekompetanse i befolkningen*» lyder noe misvisende for hva vi her kan forvente av pasient og pårørende, men antar det er vanskelig å endre.

§13: Senior Norge synes forskriften er for begrensende i beskrivelsen av læringsutbytte innen ledelse. Senior Norge er overbevist om at sykepleierutdanningen gir kandidatene mer enn kunnskap om ledelse. De har vært igjennom et opplegg for lederutvikling som kanskje bør trekkes frem. (Det står godt beskrevet i presiseringene av §13)

Avslutning

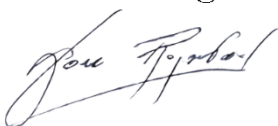
Sykepleierutdanningen er den høyskoleutdanningen som best har lyktes i å bevare vekslingen mellom teori og praksis! Utdanningen burte derfor gi de beste forutsetninger for å kunne møte de mange utfordringene vi må forvente som følge av den demografiske utviklingen vi står ovenfor.

Utdanningsordningens største svakhet er at utdanningen og våre sykepleiere er så altfor lett anvendelig og etterspurt i andre typer roller/tjenester.

Lykke til!

Med vennlig hilsen

Senior Norge

Jon Rogstad
Styreleder